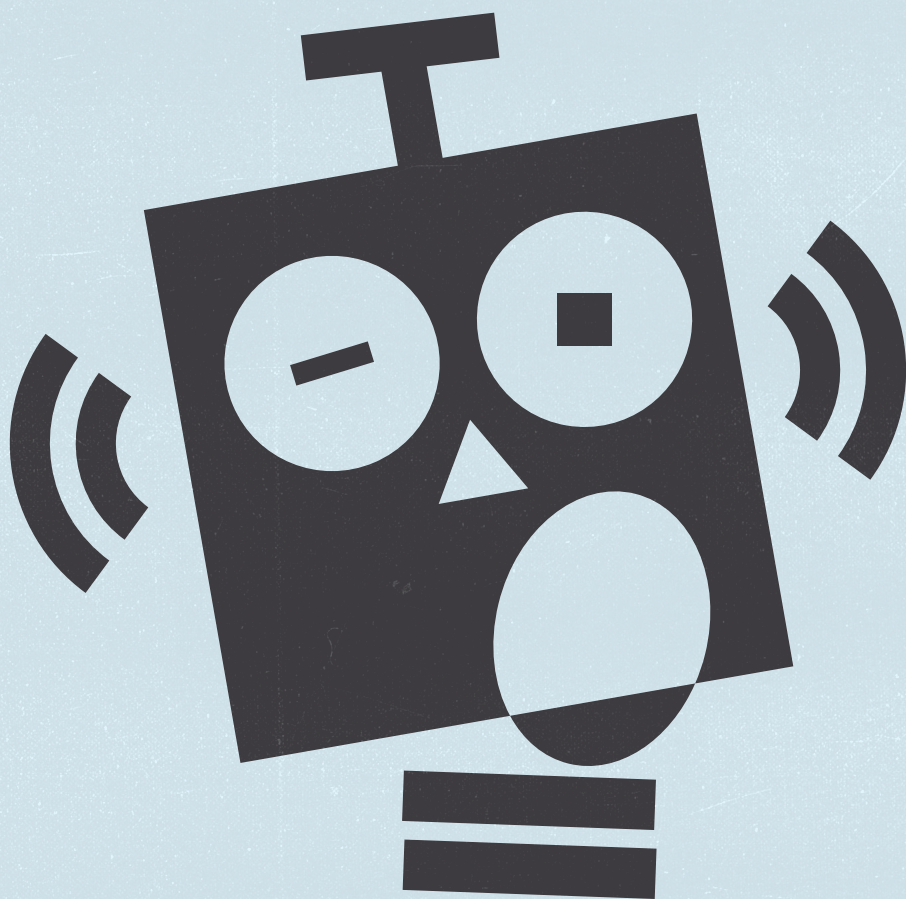

LEIII

FUTUROLOGIA W MUZYCE

Stanisław Lem, 1921-2006

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie

Koło Naukowe Studentów Kompozycji

Koło Naukowe Studentów Teorii Muzyki

Katedra Teorii i Interpretacji Dzieła Muzycznego

Katedra Kompozycji

LEM FUTUROLOGIA W MUZYCE

**w 100. rocznicę urodzin
autora *Solaris***

wykłady, sesje, debata, koncert

**13 maja 2021 (czwartek)
AMKP ON-LINE**

konferencja.amuz.krakow.pl (strona konferencji)

online2.amuz.krakow.pl/Lem2021 (konferencja on-line)

amuz.krakow.pl/lem2021 (strona koncertu)

Życie to jest posiadać przyszłość, która staje się teraźniejszością.

Stanisław Lem „Bajki robotów”

Szanowni Państwo,

W roku 2021 przypada 100. Rocznica urodzin jednego z najwybitniejszych pisarzy polskich – **Stanisława Lema**, ostatniego – jak mówi się o Nim – futurologa, wizjonera i ekscentryka, intelektualisty i zuchwałego proroka, z rozsądkiem ale i z dozą kulturowego pesymizmu spoglądającego w przyszłość, tak, zawsze przed siebie! Czy lemoidalne, naukowe przewidywanie przyszłości w artystycznych wizjach tego co ma nastąpić ma wciąż jeszcze sens? Pomyślmy....

Narodziny maszyn przyniosły kres nadrzędnego statusu ludzi. Era komputeryzacji i cyfryzacji, ekranów, klawiatur, impulsów i fal elektromagnetycznych, internetu, mediów społecznościowych, cheapów oraz inwigilacji przez lokalizację w życiu człowieka przyniosły wygodę, dostęp, wolność i demokratyzację danych, w refleksji o życiu strach, zagrożenie, poczucie kresu w dodatku rychłego. Postmodernistyczni filozofowie kultury zgodnie obwieścili wieloznaczeniowy koniec: kres Wielkich Narracji (to Lyotard) czy śmierć autora (to Roland Barthes). Wśród popularnych w naszych czasach apokaliptycznych wizji końca sztuki wątki funeralne przewijały się często. Baudrillard wieszczył koniec ciągłości historii i zanik rzeczywistości na rzecz rewolucji symulaków; Paul Virilio mówił o „technicznym witalizmie”, głosząc przepowiednie o wyniszczającej ludzkość prędkości rozwoju cywilizacji. Nastroje zmierzchu, utraty, przemijania, śmierci i żałoby wyzierały z utrzymywanych w tonie apokaliptycznym pism Derridy. O nostalgii i niepokoju, określającym współczesną kulturę pisała Svetlana Boym. Michel Foucault stwierdził: „Człowiek jest wynalazkiem, którego historia (...) jest krótka. A koniec być może bliski. (...) Możemy założyć, że człowiek zniknie,

niczym oblicze z piasku na brzegu morza.”¹ Aktualna stała się idea kulturowego wyczerpania, a tradycyjne ujęcia i poglądy przestały pełnić funkcje kulturotwórcze, zatraciły moc generatywną, rodząc zapotrzebowanie na tworzenie nowej kultury. Ontologiczna słabość stała się podstawą ponowoczesnej myśli słabej, która – w refleksji Vattimo – naśladuje, kroczy po śladach, tropi je i odczytuje, odpowiada na nie własnym śladem². Wg niej status współczesnego dzieła sztuki polega na nieustannym, autoironicznym kwestionowaniu własnych reguł i problematyzowaniu własnego statusu, na cytowaniu, parodiowaniu, pastiszowaniu, przepisywaniu tradycji³. W postmodernistycznych czasach kresu oryginalności popularność zyskała neoawangardowa estetyka postmateriałowa, sztuka postinternetowa, nowy konceptualizm performatywny czy idea muzyki świadomej. Zatem **DZIŚ silnie uzależnione jest od WCZORAJ. A co z JUTREM?** W powietrzu rezonuje pytanie o **PRZYSZŁOŚĆ muzyki**, a także o to co się z tą perspektywą łączy. Niechaj postawa i twórczość autora *Solaris* zainspiruje nas do dyskusji na temat futurologii i muzyki.

Do udziału w spotkaniu zgłosili się przede wszystkim studenci i doktoranci: Teoretycy i Kompozytorzy, zrzeszeni w Kołach Naukowych AMKP. Moje zaproszenie przyjęło również dwoje wykładowców: dr Maria Wilczek Krupa – teoretyczka muzyki, publicystka, znawczyni problematyki muzyki filmowej, Dyrektor Niepublicznej Szkoły Podstawowej im. Stanisława Lema w Bibicach oraz Wojciech Orliński – dziennikarz, publicysta, bloger, wybitny znawca osobowości i twórczości Stanisława Lema, inicjator wydania Jego dzieł wszystkich, autor encyklopedycznego przewodnika po spuściźnie autora *Solaris* pt. *Co to są sepulki. Wszystko o Lemie* (2007) oraz monografii *Lem. Życie nie z tej ziemi* (2017). Wykłady i referaty podsumowane będą wspólną dyskusją i okraszone koncertem – multimedialnym performansem. Do zobaczenia!

Agnieszka Draus

1 M. Foucault, *Słowa i rzeczy. Archeologia nauk humanistycznych*, tłum. T. Komendant, słowo / obraz terytora, Gdańsk 2006, s. 347.

2 G. Vattimo, *Koniec nowoczesności*, Universitas, Kraków 2006.

3 *Ibidem*

PROGRAM

09:30 Powitanie i wprowadzenie: Agnieszka DRAUS
WYKŁAD INAUGURACYJNY

Wojciech ORLIŃSKI
Między Krakowem a Fomalhaut

11:00 Prowadzenie: Małgorzata JANICKA-SŁYSZ
SESJA A: LEM W OPERZE

Filip BARACZ, Jakub GALICA, Jan NIEZGODA
„Solaris” Karola Nepelskiego

Paulina ZGLINIECKA-HOJDA
„Cyberiada” Krzysztofa Meyera

12:15 Prowadzenie: Małgorzata JANICKA-SŁYSZ
SESJA B: LEM - KONTEKSTY

Olga DEMETER
Osoba cybernetyczna kompozytorem - postać Neila Harbissona

Karolina DĄBEK
Wizje przestrzeni kosmicznej w muzyce

Viacheslav KYRYLOV
Drogi życia. Postęp. Witalizm. Kultura

14:00 Prowadzenie: Agnieszka DRAUS
WYKŁAD

Maria WILCZEK-KRUPA
„Opowieść pierwszego Odmroźnika”. Stanisława Lema muzyczno-literacka parabola ustroju socjalistycznego.

15:15 przerwa

16:30 Moderatorzy: Ewa WÓJTOWICZ, Jarosław PŁONKA
OKRĄGŁY STÓŁ – futurologia w muzyce / przyszłość muzyki
dyskusja z udziałem kompozytorów i teoretyków muzyki

18:00 CZYTANIE LEMA / SŁUCHANIE KOSMOSU

koncert – instalacja – performans w sieci

w którym wykorzystano:

Karol Nepelski *Solaris* (2008) fragmenty

Reżyseria: Waldemar Raźniak

Obsada:

Rhea - Wiktoria Gorodeckaja

Kris - Michał Kocurek

Snaut - Łukasz Lewandowski

Chłópiec - Tomasz Jagiełło

Zespół muzyczny:

Renata Guzik (flet)

Bartosz Banasik (saksofon)

Mateusz Gurgul (akordeon)

Tomasz Welanek (perkusja)

Darek Bury (perkusja)

Urszula Lechowicz (altówka)

Karolina Chłostowska (wiolonczela)

Donat Zamiara (kontrabas)

Grzegorz Wierus (dyrygent)

Estera Wityńska *are you my friend now?* (2021) kompozycja elektroakustyczna

Tomasz Gil Nowy, *Wspaniały. Świat.* (2021) fragmenty powieści Aldousa Huxleya w przekładzie Bogdana Barana.

Tekst autorski został zainspirowany kontami na Instagramie o tematyce psychologicznej

Osoby:

Joanna Domańska

Aleksandra Kurek

Olga Demeter

Klaudia Kwasowska

Piotr Mika

Michał Gil

Paweł Malinowski, Monika Szpyrka, Teoniki Rożynek

šmŭŭŭŭ pŏšŭŭŭŭ - performans na obiekty i elektronikę (2020)

Leonardo Rizzo *Temporis experientia* (2019)

Spółdzielnia Muzyczna Contemporary Ensemble

dyr. Nadim Housni

Olga Demeter *Szerniko* (2021) kompozycja elektroakustyczna

Artur Kryvykh *Ah well* (2020)

Katarzyna Mrozek, Kamil Kuc (oboje)

NengYi Chen (fortepian)

Łukasz Laxy (wiolonczela)

Oktawia Pączkowska *Do You Need Any Experimental Music* (2020) elektronika + video

Lema czytają: **Mateusz Burczyk, Adam Dobek**

Prelegenci i abstrakty

FILIP BARACZ | JAKUB GALICA | JAN NIEZGODA

Studenci drugiego roku teorii muzyki na Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Aktywnie działają w dwóch kołach naukowych: teorii muzyki oraz muzyki filmowej. Ich zainteresowania naukowe skupiają się wokół muzyki barokowej, współczesnej, rozrywkowej i użytkowej.

„Solaris” Karola Nepelskiego

Karol Nepelski opierając się na swoich doświadczeniach musicalowych z lat młodzieżowych rozpoczął w 2006 r. pracę nad operą elektroniczną *Solaris*, której reżyserem i autorem libretta jest Waldemar Raźniak. Pierwszy próbny pokaz jej fragmentów odbył się w 2007 r. na scenie „W Bramie” Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. Pełna wersja została zaprezentowana w 2008 r. na festiwalu „Malta” w Poznaniu, a kolejne wersje zostały przedstawione w ramach festiwalu Sacrum Profanum w 97. rocznicę urodzin Lema. Fragmenty muzyki zostały wykorzystane przy tworzeniu audiobooka *Solaris* realizowanego przez Audiotekę. Utwór powstał w oparciu o powieść Stanisława Lema o tym samym tytule. Autorzy opierali się na koncepcji Witolda Lutosławskiego, według którego śpiew nie jest naturalnym sposobem komunikacji. Kompozytor uważał, że dzieło powinno mieć realistyczną fabułę, która w ramach odpowiedniej konwencji będzie spójna i logiczna. Dla Nepelskiego i Raźniaka *Solaris* okazało się idealnym tekstem bazowym.

--

KAROLINA DĄBEK

Teoretyk muzyki, krytyk muzyczny. Pracę magisterską obroniła w 2018 roku na Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, gdzie obecnie kontynuuje naukę na studiach III stopnia pod kierunkiem promotor dr hab. Agnieszki Draus, prof. AMKP oraz promotora pomocniczego dra Marcina Strzeleckiego. Jest sekretarzem numerów pisma „Teoria Muzyki. Studia, Interpretacje, Dokumentacje” (AMKP). Swoje artykuły publikuje w periodykach naukowych i czasopismach muzycznych, m.in. w „Kwartalniku Młodych Muzykologów UJ”, „Glissandzie”, „Ruchu Muzycznym”. W Konkursie Polskich Krytyków Muzycznych „Kropka 2015” zdobyła Nagrodę Redaktora Naczelnego PWN oraz Wyróżnienie w kategorii Debiutant, a dwa lata później także Nagrodę Główną (2017). W ramach stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Kultura w sieci” zrealizowała autorski projekt „Miejsca Wspólne. Wirtualny Festiwal Polskiej Muzyki Współczesnej” (2020).

Wizje przestrzeni kosmicznej w muzyce

Przestrzeń kosmiczna i jej tajemnice od zawsze fascynowały artystów. Inspiracje tymi zagadnieniami w muzyce odnaleźć można już u Josepha Haydna i Wolfganga Amadeusza Mozarta. Jednak najczęściej kompozycji poświęconej tematowi związanym z astronomią powstało w XX wieku, w epoce pierwszych podróży na Księżyc, intensywnych badań i eksploracji kosmosu. W utworach tych dostrzec można pewne wspólne cechy: od poruszanej tematyki, poprzez charakter materiału dźwiękowego, aż po wykorzystane środki i techniki. Ciekawymi zjawiskami są wykorzystywanie autentycznych nagrań powstałych w kosmosie oraz przestrzenne rozmieszczenie instrumentalistów podczas wyko-

--

OLGA DEMETER

Studentka kierunku Kompozycja i Teoria Muzyki na Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Na co dzień zajmuje się uczeniem muzyki, komponowaniem oraz pisanem – głównie o sztuce najnowszej, publikując teksty popularnonaukowe, recenzje i różnego rodzaju analizy. Jej ob-

szar zainteresowań obejmuje aspekty socjologiczne i psychologiczne muzyki, sztukę multimedialną, intermedialną, interaktywną, muzykę elektroniczną i konceptualną.

Osoba cybernetyczna kompozytorem - postać Neila Harbissona.

„Udział w naszej ewolucji biologicznej nie jest już teorią, ale opcją”

Odpowiedzią na antyhumanizm i głoszony przez Francisa Fukuyamę „koniec człowieka” stał się transhumanizm, dążący do przezwyciężenia ludzkich ograniczeń, poprawy kondycji człowieka oraz symbiozę z naturą i techniką. Transhumanizm reprezentuje radykalnie nowe podejście w myśleniu, oparte na założeniu, że ludzkość nie stanowi końca naszej ewolucji, ale jej początek. Przedstawicielem tego nurtu stał się Neil Harbisson, który ze względu na wszczepioną do swojej czaszki antenę, umożliwiającą mu dosłowne słyszenie kolorów, prawnie uznany jest za osobę cybernetyczną. Jako artysta wykorzystuje rozszerzone zmysły, tworząc tzw. sztukę cyborgową – zarówno dźwiękową jak i wizualną.

--

VIACHESLAV KYRYLOV

Komponuje na podstawie konstruktów referencyjnych i idiomatycznych oraz korelacji między nimi, często przywołując między innymi muzykę doby renesansu, romantyzmu, modernizmu albo muzykę jazzową. Przed studiami uczył się kompozycji u Aleksandra Gugela w Charkowie. Ukończył studia licencjackie na Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, pod kierunkiem dr hab. Magdaleny Długosz. Obecnie kontynuuje studia magisterskie na macierzystej uczelni w klasie prof. dra hab. Wojciecha Wiłłaka. Pracę pisemną Kyrylov pisze pod opieką dr Iwony Sowińskiej-Fruhtrunk. Viacheslav jest również studentem studiów drugiego stopnia kierunku filozofia na Uniwersytecie Jagiellońskim. Wśród jego zainteresowań znajduje się twórczość między innymi francuskich myślicielek i myślicieli XX i XXI wieku. Brał udział w warsztatach prowadzonych przez takie kompozytorki i kompozytorów jak: Chaya Czernowin, Bernhard Lang, Mark Andre, Niels Rønsholdt, Klaas de Vries, Klaus Lang, Stefan Prins, Marc Sabat i Ste Weissman.

Drogi życia. Postęp. Witalizm. Kultura

Desubstancjalizacja dokonywana poprzez kolejne „osiągnięcia” nauki w zakresie sztucznej inteligencji zdaje się stanowić przedmiot krytyki nie tylko dyskursu nauk humanistycznych, ale przede wszystkim kultury. Jak zobaczymy w teatrze muzycznym *Thinking Things* Georgesa Aperghisa, sztuka dąży do pewnego przezwyciężenia „odhumanizowania” świata rzeczywistego, a przede wszystkim świata ludzkiego, które się dokonuje przez postęp techniczny w ramach płynnego systemu gospodarki i ideologii neoliberalnej. Podobne przeczucia w swoim dyskursie krytycznym mógł mieć Stanisław Lem – tak w stosunku do nauki, jak i wobec postępu technicznego.

Pęd życiowy, jako czysta, neutralna płaszczyzna istnienia natury, posiada swoje reprezentacje w kulturze. Owe reprezentacje zderzane są dość często z okrucieństwami i gwałtem dokonywanym na naturze poprzez kapitalizm, co wydaje się stanowić jedno z miejsc kultury i sztuki na dzisiejszej arenie dyskusji społecznej. Witalizm jako taki jest częścią dyskursu humanistycznego, która za podstawę przyjmuje teorię wyemancypowanego życia, istniejącego poza relacjami podmiotu i przedmiotu oraz innych dualizmów wykreowanych przez rozum ludzki, jak odczytujemy w dziełach Bronisława Trentowskiego, Henri Bergsona, Gilles’a Deleuze’a i u innych myślicieli bądź myślicielek. Celem mojego wystąpienia jest przedstawienie tego, jak kultura, posługując się odniesieniami do witalizmu i ogólnie pojętej natury, próbuje zahamować pęd kapitalistyczny (deterytorializację), nie dając mu osiągnąć pełni prędkości.

WOJCIECH ORLIŃSKI

Absolwent Wydziału Chemii Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 1997–2021 dziennikarz „Gazety Wyborczej”. Stypendysta Instytutu Wiedzy o Człowieku w Wiedniu (2005). Od 2014 roku wykładowca na wydziale dziennikarstwa i nowych mediów Collegium Civitas, wcześniej w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej. Autor wielu książek, w tym biografii Stanisława Lema *Lem. Życie nie z tej ziemi*, książki *Człowiek, który wynalazł Internet. Biografia Paula Barana* czy powieści science fiction *Polska nie istnieje*. Debiutował leksykonem lemolologicznym *Co to są sepulki – wszystko o Lemie*. Prowadzi blog *Ekskursje w dyskursie*. Od 2020 pracuje jako nauczyciel chemii.

Między Krakowem a Fomalhaut

Swoje najważniejsze dzieła Stanisław Lem stworzył w Krakowie i w Zakopanem, odgradzony od zachodniego obiegu informacji „żelazną kurtyną”. Miał utrudniony dostęp do światowej prasy, nie mógł trzymać paszportu w szufladzie, a jednak jego prognozy sprzed 60 i więcej lat są zdumiewająco aktualne. Jak on tego dokonał? Czy dziś też można wystartować z Krakowa na podbój Wszechświata?

--

MARIA WILCZEK-KRUPA

Teoretyk muzyki, pisarka i publicystka, asystent w Katedrze Teorii i Interpretacji Dzieła Muzycznego Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, stypendystka Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2014). Prowadzi własne placówki oświatowe, w tym Niepubliczną Szkołę Podstawową im. Stanisława Lema w Bibicach. Jest autorką artykułów naukowych, haseł encyklopedycznych, programów koncertowych, reportaży, wywiadów, recenzji i opisów płyt. Od 2015 roku współpracuje z Krakowskim Biurem Festiwalowym w ramach organizacji Festiwalu Muzyki Filmowej w Krakowie. W jej dorobku znajdują się dwie biografie książkowe, napisane na zlecenie Wydawnictwa Znak: *Kilar. Geniusz o dwóch twarzach* (nagrodzona tytułem Krakowskiej Książki Miesiąca w marcu 2016 roku) oraz *Górecki. Geniusz i upór* (uhonorowana wyróżnieniem przez Kapitułę Nagrody Literackiej im. Józefa Mackiewicza, w listopadzie 2019).

„Opowieść pierwszego Odmrożeńca”.

Stanisława Lema muzyczno-literacka parabola ustroju socjalistycznego.

W cyberświecie stworzonym przez Lema muzyka ma wiele znaczeń. Autor potrzebuje Beethovena albo Czajkowskiego, by oddać tęsknotę *Astronautów* za Ziemią. Posługuje się marszem, by zobrazić „państwotwórcze” działania Dobrowolnego Upowszechniacza Porządku Absolutnego, opisanego w *Dziennikach Gwiazdowych*. Nade wszystko zaś – wykorzystuje wątki muzyczne jako pretekst do przedstawienia zjawisk zupełnie nie związanych ze sztuką. Tak dzieje się w *Opowieści pierwszego Odmrożeńca* – jedynym opowiadaniu Lema w całości poświęconym muzyce. Rzeczywistość filharmoniczna stanowi tu karykaturę „Baństwa” socjalistycznego, w którym rządzi „Gról”, porządku pilnują „dźwiękocjanci” a w szafie siedzi potwór żywcem pożerający ludzi. Świat i język muzyczny – abstrakcyjne z natury – pełnią w *Opowieści...* rolę parabol, a nawet swoistego wytrychu; krzywego, ale jaskrawego zwierciadła, w którym (z właściwą Lemowi językowo-stylistyczną maestrią) odbija się absurd i opresyjność ustroju totalitarnego panującego w czasach PRL.

--

PAULINA ZGLINIECKA-HOJDA

Teoretyk muzyki, absolwentka Podyplomowych Studiów Edytorskich Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, wykładowca Jagiellońskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, nauczyciel przedmiot ogół-

nomuzycznych. Doktorantka teorii muzyki na Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie (praca pod kierunkiem i opieką naukową dr hab. Agnieszki Draus, prof. AMKP). Autorka publikacji w periodykach naukowych, m.in. „Kwartalniku Młodych Muzykologów UJ”, „Scontri”. Prelegentka na konferencjach naukowych o zasięgu krajowym oraz międzynarodowym (Kijów, Moskwa, Huddersfield). W działalności naukowej koncentruje się na teatrze muzycznym i twórczości operowej współczesnych kompozytorów polskich.

„Cyberiada” Krzysztofa Meyera

Proza Stanisława Lema inspirowała twórców muzyki niejednokrotnie. Pierwszą operę czerpiącą z twórczości tego wyjątkowego klasyka literatury polskiej napisał Krzysztof Meyer. To ukończona w 1970 roku *Cyberiada*, fantastyczna opera komiczna w trzech aktach, której światowa prapremiera odbyła się w 1986 roku w Wuppertalu.

Na polskie wykonanie utworu czekał ponad 40 lat...

Meyer, oprócz muzyki jest także autorem libretta, które oparł na pomysłe powieści szkatułkowej. Wykorzystał w nim opowiadania Lema – fragmenty *Cyberiady* oraz jedną z *Bajek robotów*. Głównym celem przygotowanego referatu jest zaprezentowanie wniosków przeprowadzonej analizy treści w perspektywie librettologicznej.

Kompozytorzy i utwory

OLGA DEMETER

(biogram s. 9)

Szerniko

Utwór skomponowany specjalnie na koncert w ramach wydarzenia związanego z 100. rocznicą urodzin Stanisława Lema organizowanego na Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Wykorzystuje on materiał stworzony w Studiu Eksperymentalnym Polskiego Radia autorstwa prekursorów muzyki elektronicznej w Polsce: Ryszard Szeremeta, Krzysztof Knittel oraz Elżbieta Sikora

O. Demeter

--

TOMASZ GIL

Student pierwszego roku studiów magisterskich w klasie kompozycji dr. hab. Mateusza Bienia w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Absolwent Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi (w klasie waltorni prof. Dariusza Mikulskiego oraz studiów licencjackich klasy kompozycji prof. Zygmunta Krauze). W swojej twórczości chętnie nawiązuje do innych dziedzin sztuki – takich jak film, literatura czy malarstwo – ale też do świata przyrody.

Nowy. Wspaniały. Świat.

Aldous Huxley w swojej słynnej powieści przedstawił dystopijną wizję odległej przyszłości. Czy jednak z perspektywy niemal stu lat, obraz pozornie idealnego społeczeństwa – w którym każdy dobrowolnie odgrywa narzuconą sobie rolę, a wszelkie niepokoje uśmierza powszechnie dostępny narkotyk soma – jest dla nas tak odległy? Czy ładne slogany z kart powieści i wątpliwości jej bohaterów tak bardzo różnią się od tego, co słyszymy dziś w przestrzeni publicznej, mediach i naszych własnych głowach?

T. Gil

--

ARTUR KRYVYCH

W wieku 12 lat rozpoczął naukę gry na fortepianie w szkole muzycznej (której nie ukończył). Mając 17 lat przeprowadził się do Krakowa, gdzie ponownie zaczął się uczyć gry na fortepianie w Prywatnej Profesjonalnej Szkole Muzycznej I stopnia im. Aleksandra Dębskiego. Obecnie jest studentem Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie w klasie kompozycji prof. dr hab. Wojciecha Wiłłaka.

Ah well

To nie będzie muzyka kosmiczna. Połowa tego utworu to cytaty muzyczne. Mniejszą ale równie istotną częścią jest cisza. To co w takim razie robię na wydarzeniu związanym z 100. rocznicą urodzin Stanisława Lema? Pisać wprost (lub mówić) raczej nie wypada.

A więc:

„Nikt nie może być mi bliższy ode mnie, a ja, ja jestem sobie czasem taki daleki...”

Cytat ten pochodzi z powieści *Szpital Przemienienia* wspomnianego polskiego pisarza.

W tej książce autor zarysowuje między innymi dramat istoty ludzkiej rozdartej między umysłem i ciałem, jej świadomością i naturą zwierzęcą. Dramat, który jest mi bliski.

Tak bliski, że prawie udało mi się go uchwycić.

A. Kryvych

--

PAWEŁ MALINOWSKI, TEONIKI ROŻYNEK, MONIKA SZPYRKA

Performatywny projekt, w którym kompozytorki Teoniki Rożynek, Monika Szpyrka i kompozytor Paweł Malinowski z obiektów zwykłych i dziwnych konstruują osobisty, dźwiękowy plac zabaw.

şmŭtŭnă pîoşşenă 3 na bardzo długą, zmiętą taśmę i pianino

Coś jest w tym smutku, że nas przyciąga, z czymś się kojarzy, coś przypomina. Że pozwalamy sobie za nim zatęsknić, do jego różnych odmian: i tej plakatowej z piosenek z radia, i tej głębszej, tragicznej, romantycznej lub banalnej, do intymnej nostalgii i wykrzyczanej rozpacz [...]

Ostatnia *şmŭtŭnă pîoşşenă* wchodzi w ton opowieści, narracji stworzonej z ciężko-słodkich brzmień, niewyraźnie zarysowanych kształtów, dziwnie znajomych, choć chwiejnych harmonii. Bardziej sugestywne stają się performatywne gesty wykonawców: ich powolna gra na toy piano, rozkładanie na podłodze migoczących światełek, czy subtelne tortury zadawane magnetofonowi i leniwie krążącej taśmie. [...]

Atmosfera duszna i zamglona, przyjemna, ale też lekko niepokojąca. To wrażenie potęgował pojawiający się miejscami mniej lub bardziej wyraźny cytat z końcówki filmu *Solaris* Andrieja Tarkowskiego, w której bohater, myśląc o losach świata, w poczuciu bezsilności, ale też z nutą smutnej akceptacji, sam siebie pyta „Co dalej?”

K. Dąbek *Smutek ma kolor różowy*

--

KAROL NEPELSKI

Kompozytor, autor muzyki instrumentalnej, scenicznej operowej i teatralnej oraz muzyki filmowej. Zajmuje się także muzyką elektroakustyczną, twórczością audio-video oraz performansem. W latach 2001-2002 studiował na Wydziale Mechanicznym Politechniki Gdańskiej, po czym porzucił studia techniczne i w 2002 roku podjął studia kompozytorskie w Akademii Muzycznej w Krakowie pod kierunkiem Marka Stachowskiego. Tytuł magistra z wyróżnieniem uzyskał w klasie kompozycji Zbigniewa Bujarskiego, a tytuł doktora w klasie Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Obecnie pracuje na stanowisku adiunkta w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie.

Solaris

Dwuaktowa opera elektroniczna *Solaris* Karola Nepelskiego w reżyserii Waldemara Raźniaka jest oparta na powieści Stanisława Lema pod tym samym tytułem. Technika interaktywna zastosowana w dziele jest reakcją kompozytora na współczesne zapotrzebowanie spójności w dziele dramatycznym. Warstwa dźwiękowa poprzez aleatoryzm kontrolowany i indywidualnie potraktowaną instrumentację jest w pełni podporządkowana zrozumiałości tekstu.

F. Baracz

--

OKTAWIA PĄCZKOWSKA

Kompozytorka i artystka dźwiękowa. Laureatka konkursów takich jak 61. Konkurs Młodych Kompozytorów im. Tadeusza Bairda, Call for Scores 2017 by Diaphonia Edizioni, finalistka PRIX CIME 2019. Jej utwory wykonywane były w Polsce, Niemczech, Czechach, Szwajcarii, Iranie i Stanach Zjednoczonych. Obecnie studiuje na Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie pod kierunkiem prof. Anny Zawadzkiej-Gołosz.

Do You Need Any Experimental Music

Do powstania utworu zainspirował mnie mem przedstawiający płonący krajobraz i zdjęcie krzyczącego Willa Ferrella z podpisem: czy potrzebujesz muzyki eksperymentalnej? Poniekąd w tym utworze szukam odpowiedzi na to pytanie, zestawiając muzykę eksperymentalną z obrazami najważniejszych wydarzeń na świecie w 2020 roku, przeplatanych abstrakcyjnymi grafikami i dźwiękami. Próbuję w ten sposób zadać pytanie o przyszłość muzyki eksperymentalnej, jej rolę i znaczenie w nowej rzeczywistości.

O. Pączkowska

--

LEONARDO RIZZO

Studiował grę na fortepianie i kompozycję. W 2015 roku ukończył studia na fortepianie w Trapani (Włochy) pod kierunkiem prof. Domenico Picciché. Po stypendium, które otrzymał w 2016 roku, przeniósł się do Krakowa, gdzie mieszka stacjonarnie. W 2019 roku ukończył licencjat na kompozycji w Akademii Muzycznej im. K. Pendereckiego w Krakowie pod kierunkiem prof. dr. hab. Wojciech Wiślak. Jego utwory były wykonywane w Polsce, na Ukrainie, we Włoszech i na Słowacji na koncertach i festiwalach poświęconych głównie muzyce współczesnej. Na Festiwalu Warszawskiej Jesieni brał udział w kursach mistrzowskich u kompozytorów takich jak Zygmund Krauze i Mark André. Jego utwory zostały opublikowane przez Edizioni Carrara (Bergamo) i UCLA Music Library - Contemporary Music Score Collection (Kalifornia). Obecnie studiuje kompozycji (studia II stopnia) w Akademii Muzycznej w Krakowie im. K. Pendereckiego pod kierunkiem prof. dr. Hab. Wojciech Wiślak.

Temporis experientia to utwór na zespół kameralny (flet, klarnet, fagot, trąbka, saksofon, perkusja, fortepian, 2 skrzypiec i wiolonczela). Pierwszy raz został wykonany podczas mojego dyplomu licencjackiego w 2019 roku. Po solowym wykonaniu kotła, pozostałe instrumenty wejść budując miękką tkanę i delikatną kolorystykę. Główną ideą utworu są zmiany tempa z ciągłym przyspieszaniem i zwalnianiem. *Temporis experientia* po łacinie oznacza doświadczenie czasu.

L. Rizzo

--

ESTERA WITYŃSKA

W 2020 roku ukończyła z wyróżnieniem studia licencjackie z kompozycji pod kierunkiem prof. dr. hab. Anny Zawadzkiej-Gołosz w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Obecnie kontynuuje edukację na tej samej uczelni w klasie kompozycji dra hab. Wojciecha Ziemowita Zycha, a także uczy się w klasie śpiewu operowego Katarzyny Słoty-Marciniec w Szkole Muzycznej II stopnia im. Bronisława Rutkowskiego w Krakowie. Od 2015 roku konsultowała swoje kompozycje m.in. z Markiem Andre, Hanną Kulenty i Sławomirem Wojciechowskim. Jej zainteresowania koncentrują się głównie wokół współczesnej opery i teatru muzycznego, w szczególności wokół nowych technik wokalnych.

are you my friend now?

Ruszamy przed siebie gotowi na samotność w kosmicznym oceanie, który potrafi zajrzeć do naszych najgłębszych tajemnic i wspomnień.

E. Wityńska

Koordinacja:

Dziekan Wydziału Twórczości, Interpretacji i Edukacji Muzycznej
Agnieszka Draus agnieszka.draus@amuz.krakow.pl

Opiekun Koła Naukowego Studentów Kompozycji
Jarosław Płonka jaroslaw.plonka@amuz.krakow.pl

Opiekun Koła Naukowego Studentów Teorii Muzyki
Ewa Wójtowicz ewa.wojtowicz@amuz.krakow.pl

Operator wydarzenia on-line:

Marcin Strzelecki marcin.strzelecki@amuz.krakow.pl

Producent koncertu:

Mateusz Bień mateusz.bien@amuz.krakow.pl

Skład i projekt

Antek Korzeniowski instagram.com/operator_dizajnu

Wydział Twórczości, Interpretacji i Edukacji Muzycznej
Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie
ul. Św. Tomasza 43, 31-027 Kraków
T +48 12 422 78 44, +48 12 422 04 55 w. 107
F +48 12 422 44 55

AMUZ.KRAKOW.PL